

viisningen paa Landet, og jeg skulde meget feile, om dette ikke ogsaa for endeel kunde gjælde ligeoverfor Kjøbstæderne. Jeg tror ikke paa, at man i det Væsentlige vil opnaae Mere end det, der for Diebliffet opnaaes, uden betydelig større Udgifter, og jeg holder mig overbevist om, at der er mange Communer, som vilde være slappe, og det meget slappe, i at fremme Underviisningen, naar Skolevæsenet i alt Væsentligt var overladt til dem selv. Jeg er overtydet om, at der ikke er Noget, der har havt med en Communalbestyrelse at gjøre — han behøver ikke engang at have havt med den at gjøre, naar han blot har boet i en Commune, og det har vel de Fleste her, da der jo ikke er nogen Udvæending blandt de Tilstedeværende — som ikke vil finde, at et af de besværligste og vanskeligste Hverv for en Commune er at faae de staafels Stillinger optrævede og bragte tilveie, som Communiens Behov kræver. Der er Intet, som Folk i Almindelighed — jeg siger ikke, at det er Tilfældet med Alle — see saa suurt til, som naar de af Listen see, at de skulle give Mere, end de forrige Gang have ydet: de sige: Det er dog forfrækkeligt, som I lægge paa til Skolevæsenet, til Fattigvæsenet o. s. fr.; Gud Fader, bevar os! det er en gruelig Tid, vi leve i. Det er en Ting, vi høre altfor ofte, og jeg er meget bange for, at, naar denne Sag blev overladt til Communiernes egen Selvfystyrelse, vilde de Mænd, der staae i Spidsen for dem, selv med den bedste Villie ikke have Kraft og Mod nok til at modstaae den Smaalighed og Kærrighed, som der bestoværrer findes paa altfor mange Steder. — Der er endnu en Ting, jeg skal tillade mig at anføre, da den ikke før har været nævnt. Jeg skal i al Korthed sige, at jeg finder det underligt, at Tilsynet med Skolevæsenet ikke føres af Skolemænd. Naar der skal føres Control og Tilsyn med Militaire, saa skeer det ved overordnede Militaire, naar der skal føres Tilsyn med Noget, der er juridisk, saa maa dette Tilsyn naturligvis føres af Juristen, og saa fremdeles, hvilket er rimeligt og fuldstændig rigtigt; men naar der skal føres et overordnet Tilsyn med Skolevæsenet, saa er det ikke Skolemænd, man benytter, og med

al den Agtelse for disse Mænd, som jeg ingenlunde skal negte dem, tror jeg ikke at sige for Meget, naar jeg udtaler, at de have med en Ting at gjøre, som de saare lidt forstaae sig paa. En Mand kan som Provst eller Biskop, være paa sin Plads og være al- Høiagtelse værd, og dog være uden noget sandt Kjenndskab til, hvorledes en Landsby- skole skal bestyres. Efter min Mening er det overordnede Tilsyn med Skolevæsenet, og navnlig Tilsynet med, om Communerne gjøredes Pligt med Hensyn til Underviisningen i det Hele, ikke i de rette Hænder. Tilsynet burde være i Hænderne paa Mænd, som ere Sagmænd, udgaaede fra selve Lærerstand.

Formanden: Jeg skal bemærke, at der er begjært Afslutning af Forhandlingen af følgende Medlemmer: N. Andersen, E. Olsen, A. Christensen, Jens Jensen, J. Nielsen, Holm, A. C. Hansen, S. Pedersen, M. Olsen, J. Ree, H. C. Nyholm, Rosenkrantz, Bogelins, Brum og Clausager. De Medlemmer, der endnu have begjært Ordet, ere: Folketingsmændene for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Bahl), Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), Københavns 6te Valgkreds (Steen), Præsto Amts 1ste Valgkreds (Seaventius), Odense Amts 4de Valgkreds (Sagd), Præsto Amts 4de Valgkreds (Frolund) og Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen). Den ærede Cultusminister har imidlertid meddeelt mig, at han ønskede at gjøre en Bemærkning, for Forhandlingerne sluttes, og jeg antager ikke, at det høie Thing har Noget imod, at jeg giver ham Ordet for en saadan Bemærkning. (Nei, Nei!) Den høitæredede Minister har Ordet.

Ministeren for Kirke- og Under- viisningsvæsenet: Jeg skal ikke trøtte det høie Thing længe. Forhandlingerne have allerede optaget saa lang Tid. Det er kun i Anledning af en Forespørgsel, som er rettet til mig fra det ærede Medlem for Veste Amts 2den Valgkreds (Berg), at jeg har begjært Ordet. Jeg skal med Hensyn til denne Forespørgsel ikke undlade at bemærke, at, naar en Examencommission ikke hidtil er udnævnt,